

Wojna o słowa, czyli Mech kontratakuje

Propozycje wykorzystania filmu z serii „Krasnoludki 2.0” w ramach zajęć z uczniami szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych.

Film dotyczy kwestii tzw. hejtowania czyli agresywnych zachowań użytkowników nowoczesnych technologii. Podejmuje temat prześladowania, znęcania się nad użytkownikami Internetu oraz przeciwdziałania tego typu sytuacjom.

Lekcja wychowawcza, lekcja z pedagogiem lub psychologiem szkolnym

Nauczyciel może wykorzystać film podczas lekcji wychowawczych, lekcji informatyki czy też w czasie spotkań uczniów z pedagogiem szkolnym na temat przyczyn i skutków agresywnych zachowań w Sieci oraz konsekwencji wobec „hejterów”, jakie stosowane są przez moderatorów i administratorów stron internetowych.

Warsztaty dla dorosłych – rodzice i nauczyciele

Film ten można wykorzystać podczas spotkań nie tylko ze starszą młodzieżą, ale też z rodzicami i nauczycielami na ten temat. Pomysł może być wykorzystany także podczas spotkań z rodzicami i radą pedagogiczną. Dorośli mogą sobie uświadomić powody oraz poznać sposoby zapobiegania wirtualnej agresji wyrażanej przez dzieci i młodzież w formie anonimowych, z premedytacją stosowanych, form prześladowania.

Poniższe propozycje są pojedynczymi modułami, z których można skomponować zajęcia w zależności od rodzaju problemów, jakie występują w danej grupie.

Przykładowe zajęcia

Cel:

Poznanie przez uczestników pojęcia „HEJT” i „HEJTER”, uświadomienie uczestnikom powodów i konsekwencji „hejtowania”; uświadomienie dużej roli asertywnych zachowań, szybkiego i stanowczego reagowania na agresję w Internecie, zapoznanie uczestników z procedurami zgłaszania przypadków agresji typu „hejt” odpowiednim osobom odpowiedzialnym za przestrzeń komunikacji w Sieci.

1. Prowadzący rozpoczyna zajęcia od podzielenia uczestników na 4-osobowe grupy i rozdania im kopert zawierających małe kartki z literami (każda literka na osobnej kartce, pomieszane): żółte: H, A, T, E, i czerwone: N, I, E, N, A, W, I, Ś, Ć. Grupy mają za zadanie jak najszybciej ułożyć dwa słowa z tych kartek (HATE, NIENAWIŚĆ). Zwycięzcom można w nagrodę rozdać naklejki, cukierki lub inny drobiażg według pomysłu prowadzącego.

Opcjonalnie:

Uwaga! Pomysł dla doświadczonych nauczycieli lub psychologów, którzy doskonale potrafią panować nad grupą!!!

Warto w momencie rozdawania nagród sprowokować rozczarowaną resztę, np. wy jesteście najlepsi, reszta to guzdrały, nie mogą się rozpędzić, chyba się jeszcze nie obudzili albo nie potrafią czytać, może nie potrafią też szybko myśleć itp. Zabieg ten ma na celu nieco rozdrażnić tych, którzy przegrali, sprowokować niegrzeczne lub złośliwe komentarze członków innych przegranych grup. Można też w przypadku, gdyby się nie pozwolili sprowokować, nagrodzić drugie miejsce i zrobić ciąg dalszy „nakręcenia emocji”. Jeżeli grupa zacznie poddawać się atmosferze niezdrowej rywalizacji prowadzący przez chwilę obserwuje i niespodziewanie pyta: dlaczego ci, którzy przegrali, denerwują się? Czy słowa prowadzącego pomogły, czy też przeszkodziły w pogodzeniu się z przegraną? Mogą paść różne odpowiedzi, warto je zapisać na tablicy. Następnie grupę należy wyciszyć, można pożartować, poprosić o uwagę. I ogłosić, wyjaśnić, iż był to celowy zabieg, że poddali się grupowemu syndromowi zazdrości i niezdrowej rywalizacji i że tego typu reakcje prowadzą właśnie do postaw zwanych „hejtowaniem”.

2. Po zestawieniu słów na kartkach prowadzący pisze na tablicy (lub wiesza) wcześniej przygotowane kartki: żółtą HATE i czerwoną NIENAWIŚĆ, po czym stawia między nimi znak =.

Pyta, czy uczestnicy zajęć znają słowa hejtować, hejter i co one oznaczają. Można dać grupom zadanie, by wypisać znaczenia tych słów lub określić zachowania „hejterskie”. Jeżeli uczestnicy nie wiedzą, co to znaczy, lub nie mają pomysłów, krótko tłumaczy, iż zachowania tego typu mają miejsce w Internecie. Ich celem jest poniżenie, ośmieszenie kogoś (lub grupy osób) w sposób bolesny i często raniący uczucia adresatów tych komentarzy.

3. Prowadzący zaprasza do obejrzenia filmu: „Walka o słowa, czyli Mech kontratakuję”. Prosi, aby zwrócić uwagę na powód agresji wobec Czerwonego Kapturka, na konsekwencje zachowań Wilka, na postawę koleżanek Kapturka, na reakcję i słowa Mecha.

4. Po obejrzeniu filmu grupy otrzymują zadanie, by napisać list do poszczególnych bohaterów tej historii. W zależności od liczby grup prowadzący decyduje, czy każda grupa pisze do tych samych bohaterów, czy np. dwie do jednego, dwie do drugiego, dwie do trzeciego. Każda grupa pisze tylko jeden list. Mają na to 20 minut.

- List do Wilka z prośbą o zaprzestanie hejtu.
- List do Wilka i uczestników „hejtu” z ostrzeżeniem.
- List wspierający do Czerwonego Kapturka.
- List do Mecha z prośbą o interwencję.
- List do uczestników forum „lajkujących” i komentujących pod „hejtem”.

Film można zaprezentować drugi raz, jeżeli uczestnicy o to poproszą.

5. Uczestnicy czytają listy. Prowadzący na bieżąco komentuje sposoby poradzenia sobie z „hejterem” lub po przeczytaniu wszystkich listów prosi grupy o stworzenie listy bezpiecznych i pożądanych zachowań w sytuacji, kiedy doświadczamy „hejtowania”. Listę tę można skserować i powiesić w szkolnych klasach lub skopiować dla uczestników zajęć, aby mogli ją zabrać do domu i pamiętać o przeciwdziałaniu przemocy w Internecie.

6. Inną formą podsumowania zajęć, które może pomóc uczestnikom zapamiętać sposoby reagowania na zachowania „hejtowe”, może być propozycja omówienia, napisania w formie komiksowej historii, odegrania scenki rodzajowej, zrobienia plakatu lub kolażu itp. wypowiedzi filmowego Mecha: „Zgłaszamy do Mecha, a Mech przypilnuje.(...) Mech pokasuje, poblokuje i hejterów pobanuje. Ład i porządek zapanuje.”

* * *

Inną formą pracy z filmem „Walka o słowa” mogą być zajęcia o postawach asertywnych lub o przeciwdziałaniu agresji typu „hejt”. Młodzież często jest dobrze zorientowana w kwestii czym jest „hejt” i jakie konkretne zachowania można tak nazwać. Warto tę wiedzę uczniów wykorzystać i pomóc im teoretycznie zmierzyć się z tego typu zachowaniami w sytuacji lekcji z wychowawcą czy pedagogiem szkolnym. Podobne zajęcia można zaproponować nauczycielom lub rodzicom, uzupełniając poniższy pomysł o formę dyskusyjną na temat doświadczenia zachowań agresywnych w Internecie w szkole lub w rodzinie i o sposobach reagowania w takich sytuacjach.

1. Można polecić uczestnikom, aby wypisali na kartkach przykłady zachowań kwalifikujących się do „hejtowania”. Przykładowo: na kartce formatu A4 (najlepiej w kolorze szarym) uczestnicy piszą dużymi literami przykład: WYZYWANIE DZIEWCZYN ZAMIESZCZAJĄCYCH ZDJECIA W BLOGU OD „RÓŻNYCH” I PISANIE ŻE SĄ BRZYDKIE. Każda grupa powinna napisać jeden lub dwa przykłady „hejtu”. Wszystkie kartki wieszamy w jednym miejscu na tablicy, rozkładamy na podłodze lub na stołach tak, aby każdy mógł mieć do nich swobodny dostęp.
2. Prowadzący rozdaje grupom 4 kolorowe paski papieru, każda grupa inny kolor (niebieskie, żółte, pomarańczowe, beżowe), na których napisane jest SZCZEPIONKA lub LEKARSTWO. Uczestnicy mają wyobrazić sobie, że są grupą naukowców, którzy poszukują szczepionek i lekarstw na HEJT – chorobę zagrażającą życiu na planecie Internet. Ich zadaniem jest napisać na każdej karteczce jeden pomysł na to, jak poradzić sobie z danym „hejtem”, który wypisany jest na kartkach każdej grup. Kolorowe kartki należy przykleić do „hejtów” wypisanych we wcześniejszej fazie zajęć.
3. Prowadzący prosi przedstawicieli grup o ogłoszenie efektów badań i każdej wręcza Nagrodę InterNobla w postaci np. żelków o kształcie serca, uśmiechniętej buzi, ciastka, naklejki lub innej drobnej formy uznania według pomysłu prowadzącego.